

SAYI : 2020-06/181

TARİH : 21/01/2020

KONU : Makinist Personelimizin
Sorunları Hakkında.

TCDD TAŞIMACILIK AŞ. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Derneğimiz DEMARD'ın 10 – 11 – 12 Ocak 2020 tarihlerinde Genel Merkez yönetim kurulu üyeleri, bölgelerden gelen şube başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla yapılan yürütme kurulu toplantısında gündeme gelen personel sorunları aşağıya çıkarılmıştır.

Makinist personelimizin sorunlarının çözümü hususunda gerekli çalışmaların yapılmasını arz ederiz.

Mehmet NEBİOĞLU
Genel Sekreter

Nami ARAS
Genel Başkan

MAKİNİST PERSONELİMİZİN SORUNLARI

1- HarciraH Ve HarciraH Karşılığı Verilen Hizmet Tazminatları Konusu:

TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan, Kuruluşumuzda faaliyet gösteren sendikaların ve derneğimiz DEMARD' ın da görüş ve önerileri alınarak " TCDD TAŞIMACILIK A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TREN HAZIRLAMA VE TREN ÜSTÜ PERSONELİNE HARCIRAH KARŞILIĞI VERİLECEK HİZMET TAZMİNATLARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARIN" uzunca bir süre geçmesine rağmen halen çıkmadığı görülmüştür.

En son Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Müdürlüğü HarciraH ve Taşıt Daire Başkanlığında olduğu bilgisi alınmıştır. TCDD Taşımacılık A.Ş Genel Müdürlüğü tarafından takipçiliği yapılarak bir an önce hayata geçirilmesinin sağlanması.

2- 301 Nolu Genel Emir Konusu:

Araç bakım servis müdürlüğü ile bağlı iş yerlerinde çalışan personelin görev yetki ve sorumluluklarına ait 301 Sayılı Genel Emir yayınlanmış ve 27.7.2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ancak 301 Nolu Genel Emir ile 02.08.2002 Tarih ve 16/212 Sayılı yönetim kurulu kararı ile yayınlanan " Trenlerin Hazırlanması ve Trafiğine Ait Yönetmelik" maddeleri arasında çelişki bulunmaktadır. Bu sebeple işveren ve personel arasında sıkıntılar yaşanmakta, iş barışı bozulmaktadır.

Bu sorunların ortadan kaldırılması, yeknesaklığın sağlanması için 301 Nolu Genel Emrin " Trenlerin Hazırlanması ve Trafiğine Ait Yönetmelik" çerçevesinde hazırlanarak makinist personelin mağduriyetinin giderilmesi açısından bir an önce yürürlüğe girmesinin sağlanması...

3- Trenlerin Trafiği ile İlgili Konular:

Tren trafiğinin yoğun olması ve bazı bölgelerimizde yolların kapanmasından, trenlerin belirlenen saatlerde sefere başlatılamaması ve yolda trenlerin gereksiz bekletilmelerinden dolayı, tüm bölgelerimizde; yolların dolu olduğu gerekçesiyle istasyonlara ve teşkilat garlarına tren kabulü yapılmamaktadır. Bu da makinist personelimizin gereksiz olarak uzun saatler tren üzerinde beklemesine, bunun yanında şirketimizin de zamandan ve yakıttan kayıplarına neden olmaktadır. Konunun çözüme kavuşturulması...

Alt yapı işletmecisi tarafından belirlenen tren çizgileri yolların kapatılması nedeniyle normal uygulanamamaktadır. Trenler çıkış noktalarında hareket saati geçince lağv ediliyor, varış noktasına gelince, "dönüş için trenin saati gelmedi" gerekçesi ile uzun süreler bekletilmektedir. Bu sorun şirketimizin zamandan ve personelden kayıplarına yol açmaktadır. Altyapı işletmecisi ile koordine edilerek tren çizgilerinin birlikte belirlenmesi.

Blok tren işletmeciliğinde ara istasyonlarda manevra yapılarak vagon kesme veya ilave etme işlemleri yaptırılmaktadır. Bu konu şirketimizin blok tren işletmeciliğine ters düşmektedir. Bu konuda Genel Müdürlüğün 07.10.2019 Tarihli, 74000474-502.07-E136562 Sayılı, blok tren programı konulu emri doğrultusunda blok trenlere zorunlu haller dışında ara istasyonlarda kesinlikle manevra yaptırılmaması.

Bazı bölgelerimizde depolarda plak torna olmadığından lokomotiflerin yön çevirme işlemi yapılamamaktadır. Bu sorun lokomotiflerin ters gitmesine ve trafik emniyetinin tehlikeye düşmesine neden olmaktadır. Bu depoların tespit edilerek plak torna yapılması. Örnek: (Kurtalan, Batman, Biçerova gibi)

Bazı iş yerlerinde, lojistik personeli tren gelmeden planlanmış vagon ilavesini yapamamaktadır. Lojistik personelinin görevde olmadığı saatlerde gelen trene vagon ilavesi tren şefliği görevi yapan makinist personel tarafından yapılmaktadır. Bu durum personelde huzursuzluğa sebebiyet vermektedir. (Sığırcık, Soma, Aksakallı, Denizli, İmamköy gibi) Mevcut lojistik personelin çalışma saatleri trenlerin planlamasına göre yapılması...

Lojistik personelinin olmadığı (Suveren, Kuşsarayı gibi) yerlere personel verilmesi...

4- YHT lerin Trafiği Konusu :

Ülkemizde YHT' ler 2009 yılından itibaren çalışmaya başlamıştır. 10 yıl gibi uzun bir süre geçmesine rağmen halen bir YHT trafik yönetmeliği çıkarılmamış ve YHT' lerin trafiği, Trafik Dairesinden talimatlar gönderilerek günlük emirler şeklinde yürütülmektedir. Bu durum trafiğin içinde bulunan makinistler için kafa karışıklığına yol açmaktadır. YHT Trafik yönetmeliğinin; makinist personelimizin ve TCDD Taşımacılık AŞ. Yetkililerinin görüş ve önerileri alınarak bir an önce çıkarılması.

5- Makine ve Setlerde Görev Alacak Personelin Bröve Konusu:

Trenlerde ve tren hükmünü taşıyan tek lokomotiflerde 1. ve 2. olmak üzere iki makinistin görevlendirileceği, görevlendirilecek makinistlerin her ikisinde görev yapacağı lokomotif ve tren setinden brövesi olması gerektiği belirtilmiştir. Ancak, makinist personelin kuruluşumuzda hizmet veren lokomotif ve tren setlerinin tamamından brövesi bulunmamaktadır. Çıkış deposundan aldıkları lokomotiften brövesi olan makinistler, treni varış noktasına kadar götürecek, dönüşte kendilerine brövelerinin olmadığı bir lokomotif verildiğinde treni temin edemeyeceklerdir. Bu sıkıntı karşılıklı değişik lokomotif geldiğinde eve dönüş projesi kapsamında buluşmalardan döndüğünde de yaşanacaktır.

Trenlerde görevli makinist personelin görevli olduğu makine ve setlerden en az bir makinistin brövesinin yeterli olup olmadığı konusunda gerekli açıklamanın yapılması.

Ayrıca tren makinist yönetmeliğinin:

Tren makinist brövesi geçerliliği;

MADDE 16- (1) Tren makinist brövesinin geçerliliğinin devam edebilmesi için, tren makinisti aşağıda verilen zaman aralıklarında yapılacak sınavlarda başarılı olmak zorundadır.

b) "Güzergah ve işletme kuralları dahil alt yapı bilgisi: Her 5 yılda bir veya yeni bir hat açıldığında veya ilgili güzergah üzerinde 18 aydan fazla verilen her hangi bir aradan sonra." İbaresini yer almaktadır.

Bu madde, personel ve iş yerleri tarafından farklı yorumlanıyor. Tren Makinist Yönetmeliğinin yayınlandığı 18/05/2019 tarih baz alınarak mı geçerli olacağı veya hat çizgilerinin çizilip hat brövelerinin verildiği tarihten sonra mı uygulanacağını EYS (Emniyet Yönetim Sistemi) Dairesi Başkanlığı tarafından net bir şekilde açıklanması.

6- Cer Orta Kademe Kursu (Görevde Yükselme) Konusu:

18.06.2019 tarih 30805 sayılı resmi gazetede yayınlanan TCDD Taşımacılık A.Ş Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yapılmasına Dair Yönetmelik uyarınca yapılacak olan görevde yükselme sınavı için makinist personelimizden Cer Orta Kademe Tamamlama Kursuna katılım şartı aranmaktadır. Makinist personelin, cer orta kademe kursu görmediğinden dolayı bu konuda personel mağduriyet yaşamaktadır. Araç Bakım Daire Başkanlığı tarafından bundan sonra cer orta kademe kursunun sadece yeni işe giren (teknisyen, tekniker vb.) personele eğitim olarak verileceği söyleniyor. Görevde yükselme ve unvan değişikliği yapılmasına dair yönetmelikte değişiklik yapılarak makinist personele uygulanan cer orta kademe kursu kriterinin kaldırılması, sınava girecek makinist personelinin mağduriyetinin giderilmesinin sağlanması.

7- Elektronik Nakiller Konusu:

Nakil olmak isteyen makinist personelimiz elektronik nakil sistemi açık olmadığından nakil başvurusunda bulunamamaktadır. Elektronik nakil sisteminin açılarak öncelikle eş durumu ve sağlık durumlarının göz önünde bulundurularak nakil isteyen makinist personelimizin nakillerinin bir an önce yapılmasının sağlanması...

8- Telsiz Konusu:

Seyrüsefer içerisinde makinistlerin kumanda merkezi, hareket memuru ve manevra personeli ile iletişim kurabilmesi için lokomotif ve tren setlerinde bulunan telsizler bölgemizde bazı noktalarda çekmemektedir. Bu nedenle sağlıklı iletişim yapılamadığından kaza ve olaylara zemin hazırlayacaktır. Telsizlerin çekmediği noktaların tespit edilerek bu noktalara güçlendirici ve aktarıcılarının konulması. (Mamak, Bekiçbey, Etimesgut, Tavşanlı, Divriği, Çetinkaya, Balıkesir, Şefaatli, Yerköy, Fehimli, Paşalı, Pozantı, Candoğan Tüneli, Bozarmut, Porsuk vb.)

9- Başkentray' da Çalışan E23000 lik Setlerde Kamera ve Anons Konusu:

Başkentray banliyo işletmeciliği kapsamında Sincan - Kayaş arasında çalışan E23000 tipi elektrikli tren setlerinde bulunan CCTV (KAPALI DEVRE KAMERA SİSTEMİ) sistemlerde sorunlar yaşanmaktadır. Görevli makinist personel peronlarda yolcuların iniş binişlerini bizzat camdan bakıp kontrol ettikten sonra hareket etmektedir. E23000 tipi tren setlerine ait emniyet ve güvenlik sistemlerinden birisi olan CCTV kamera ve çalışmayan otomatik anons sisteminin modernizasyonunun yapılarak makinist personelin mağduriyetinin giderilmesi.

10- Başkentrayda Nötr Bölge Konusu:

Sincan – Kayaş arasında nötr bölgelerin yerleri belirlenirken Başkentrayda çalışan makinist personelin görüş ve önerileri alınmadan belirlenerek konulmuştur. Nötr bölgeler sinyal direklerine ve duraklara çok yakın olduğundan sinyalizasyon sistemi çalışmaya başladığında sinyalin kırmızı olması durumunda, kırmızı sinyal ihlalleri oluşacak, ayrıca duraklara yakın olan yerlerde EMU setlerinin DJ lerinin tutmaması durumunda peron tarafında kalacak sigorta dolaplarından dolayı makinistler setleri sıcak yapamayacaktır. Sinyale yakın olması nedeniyle Hava Durağı – Etimesgut arasındaki nötr bölgenin Yıldırım – Hava Durağı arasına alınması. Durağa yakın olması nedeniyle Mamak – Bağderesi arasındaki nötr bölgenin Üreğil – Köstence arasına alınması.

11- Başkentray Sinyalizasyon Konusu:

12 Nisan 2018 Tarihinde açılışı yapılan Başkentray Banliyo Tren İşletmeciliğinin; sinyalizasyon sisteminin Altyapı Trafik Dairesi tarafından 3 ay içerisinde tamamlanacağı söylenmiş olup aradan 22 ay gibi bir süre geçmesine rağmen halen TMİ sistemiyle işletilmesi, sinyalizasyon sisteminin devreye girmemesinden dolayı seyrüsefer emniyetini tehlikeye sokmaktadır. Bazen bu kazalar ramak kala atlatılmaktadır. Kaza ve olayların bir daha yaşanmaması için sinyalizasyon sisteminin biran önce hayata geçirilmesinin sağlanması.

Ankara Gar, ATG ve Başkentray manevra hizmetlerinde çalışan manevra personelinin bu bölgede çalışmakta olan, yolları ve sahayı iyi bilen tecrübeli elemanlardan oluşturulması, yolları ve sahayı hiç tanımayan vekalet personel çalıştırılmaması, özellikle stratejik görevlerde iş güvenliğinin çalışan kimsenin kendi dikkatine ve insiyatifine bırakılmamasının sağlanması.

12- Personel Dinlenme Odaları ve Yatakhaneler Konusu :

Makinistlerin tren yaptıkları merkezlerde istirahatlerini temin etmek için bulunan yatakhanelerin bazılarında; yataklar, nevresim takımları, battaniyeler, çarşafklar, yastıklar ve diğer demirbaş eşyalar yıpranmış olup kullanılamayacak duruma gelmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz durumda olan yatakhanelerin tespit edilip içinde bulunan demirbaşların ve diğer gereksinimlerin kaliteli ürünlerle değiştirilerek makinist personelimizin sağlıklı bir şekilde istirahat etmelerinin sağlanması...

Ayrıca, ihtiyaç duyulan yerlerde makinist personelimize ihtiyat, dinlenme odaları, yatakhanelerin açılması, kötü durumda olanların bakım ve tadilatlarının yapılması için ödeneklerin çıkarılması... (Örn; Kayseri, Söke ve Zile yatakhaneleri)

13- Servis Aracı Konusu:

Gece 23:00 – 07:00 saatleri arasında görev alacak personeli evinden iş yerine, görevden dönüş yapan personeli de evine götürmek üzere hizmet alımı yoluyla temin edilen servis araçları şoförsüz olarak ihale edilmektedir. Araç olup şoför olmadığından gece yola giden ve yoldan gelen makinistlerimiz servislerden faydalanamamaktadır. Örnek: (Gaziantep, Konya, İskenderun, Diyarbakır vb.) Bundan sonra servis hizmet alımının şoförlü olarak ihale edilmesi.

14- DMU Setlerinin Emniyet Bölmesi Sorunu:

Yolcu taşımacılığı dairesi başkanlığının 22.10.2018 tarih ve 0149901 sayılı yazısında DMU setler de ilk sıranın personel bölmesi olarak tahsis edilmesi bildirilmişti. Ayrılan ilk sıra personel bölmesi olarak yeterli olmadığından iki sıraya çıkarılmış ancak perde ile kapatılmıştır. Yolcuların bu bölmede seyahat talebini ortadan kaldırmak için bu bölmenin perde ile değil tamamen sürgülü kapı şeklinde kapatılmasının sağlanması.

Çift kabinli lokomotif ve tren setlerinde seyrüsefer esnasında kullanılmayan pasif kabin kapılarının emniyet açısından kilitli tutulması hususunda ki emir teşkilata gönderilmişti. Her ne kadar makinist personel tarafından pasif kabin kapıları kilitlense de, tren personeli veya diğer personel kare anahtar ile açıp pasif kabine girmektedir. Çift kabinli lokomotif ve tren setlerinde kabin kapılarına görevli personel haricindekilerin girmesini önleyecek şekilde kilit takılması.

15- Lokomotif ve Tren Setlerinin Kabin Dizaynı Konusu:

Kuruluşumuzda çalışan lokomotif, jeneratör ve tren setlerinin makinist kabinlerinde bulunan koltuk, yemek masası, elbise askısı, klima, kabin ısıtıcıları, mikrodalga fırın ve buzdolabı gibi gereksinimlerin muntazam olarak yapılması ve çalışır duruma getirilmesi. Isı ve ses izolasyonlarının gözden geçirilmesi, temizlik ve hijyene azami dikkat gösterilerek makinistlere uygun ve huzurlu bir çalışma ortamı sağlanması.

Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde çalışan ve terörden dolayı zırhlı hale getirilen lokoların camlarının açılır kapanır duruma getirilmesi, klimaların sorunsuz çalıştırılması...

Ayrıca, kuruluşumuz tarafından lokomotif ve tren setlerinin kabinleri içinde yapılan tadilatlar ve takılan ekipmanlar kabinlerin içini daralttığından makinistlerin hareketlerini ve görüşü engelleyerek seyrüsefer güvenliğini tehlikeye düşürmektedir. Bu konularda makinist arkadaşlarımızın görüş ve önerilerinin alınarak ekipmanların daha uygun yerlere takılması.

16- Makinist Personelimizin Giyim Hak Edişleri :

Makinist personelimiz bilindiği gibi yazın aşırı sıcaklarda ve kışın da aşırı soğuklarda, gündüz ve gece ağır şartlarda çalışmaktadır. Tren muayenelerine ve fren tecrübelerine bizzat katıldığından makinist personelimizin çalışma şartları göz önünde bulundurularak mevsimlere göre yazın tişört ve keten pantolon ve kışın bot verilmesi...

Ayrıca, makinist personelin evrak, tablet ve diğer gereksinimleri taşıyabileceği el çantası verilmesi...

17- Lojman Konusu:

Makinist arkadaşlarımız günün 24 saatinde çok zor ve ağır şartlarda (gece - gündüz ,bayram ve diğer tatil günlerinde) faal olarak çalışmasına rağmen kuruluşumuzun lojmanlarından yeteri kadar faydalanamamaktadır. Çalışma şartları göz önünde bulundurularak isteyen makinistlerimize lojman verilerek kotanın yükseltilmesi.